

V. M. MOLOTOV

**SOVETSKOIN SOJUZAN
VNEŠN'OIH POLITIKKAH
NÄH**

Dokluada SSSR-n Verhovnoin Sovietan
Enzimäjzen Sozivan Vneočerednois V Sessijas
Okt'abr'an 31 päivänä 1939 vuodena

KARGOSIZDAT ★ 1939

4. kevätkuuda 2022 mp

Tovarišat deputatat!

Jäl' gimäjzien kahten kuun aigah meždunarodnois obstanovkas proizoiditih vuažnoit muutokset. Tämä otnosihes, enne kaikkie, položenijah Europas, no muga že i mualoih, kudamat ollah loittona Europan predeloin ulgo puolel. Tämän yhtevyös pidäy ukažie kolmeh osnovnoih obstoja-tel'stvah, kudamat imeijah rešajušoi značeniija.

Enzimäizeksi, pidäy ukažie muutoksih, kudamat proizoidittih **Sovetskoin Sojuzan i Germanijan välizis otnošenijois. Augustan 23 päjvänä sovetsko-germanskoin dogovorän nenapadenijah näh** zakl'uččimizen aijas sah oli pandu loppu nenormal'noloil otnošenijoil, kudamat sušestvuidih riävyn vuozien aigana Sovetskoin Sojuzan i Germanijan välil. Vraždan sijah, kudamua kaikelleh opittih sytyttiä erähät europeiskoit deržuavat, tuli lähendymine i družestvennoloin otnošenijoin ustanovlenija SSSR-n i Germanijan välil. Nämien uuzien, hyvien otnošenijoin iellehpäihine kohenemine löydi oman viraženijan germano-sovetskois dogovoräs družbah i granitsah näh SSSR-n i Germanijan välil, kudama oli podpišittu sent'abr'an 23 päivänä Moskovas. Rodiudunut jyrkä povorotta otnošenijois Sovetskoin Sojuzan i Germanijan välil, Europan kahten kaikis suurimbien gosudarstvoin välil ei voinut ei vlijaija kaikkeh meždunarodnoih položenijah. Pri etom sobitijat täyvelleh podtverdittih sovetsko-germanskoin lähendymizen poličičeskoin značenijan se otsenka, kudaman andoi Verhovnoin Sovietan männyt sessija.

Toizeksi, pidäy ukažie moizeh faktah, kui Pol'shan voiennoi razgroma i Pol'skoin gosudarstvan raspada. Pol'shan prav'aščoit krugat ei vähiä löyhketty oman gosudarstvan "lujuol"i oman armijan "moščil". Odnako, ozuttih dostatočnoiksi lyhyt isku Pol'shua myöte enzimäi germanskoin armijan puoles, a sid – Krasnoin Armijan puoles, čtobi ni midä ei jännys Versal'skoin dogovorän täs urodlivois lapses, kudama eli nepol'skoloin natsional'nostiloin ugnetenijan čottah. Besprintsipnoin lavirovanijan i kizan "traditsionnoi politikka"Germanijan i SSSR-n välil ozuttih nesostojatel'noiksi i täyvelleh obankrottiihes.

Kolmanneksi, sleduiččou priznaija, čto Europas syttynyt suuri voina toj korenoit muutokset kaikkeh meždunarodnoih obstanovkah. Tämä voina

zavodiihes Germanijan i Pol'shan välil i muuttui voinaksi yhtel puolel - Germanijan välil, toizel puolel - Anglijan i Frantsijan välil. Voina Germanijan i Pol'shan välil loppih terväh pol'skoloin rukovoditel'oin täyven bankrotstvan periä. Pol'shal, kui on tiijos, ei autettu ni angliiskoit, ni frantsuskoit garantijat. Täh sah, sobstvenno, muga i ei ole tiijos mittyziet oldih nämät "garantijat". (Obšoi nagro.) Zavodiudunut Germanijan i anglo-frantsuskoin blokan välil voina on vai omas enzimäizes stadijas i po-nastojašemu vie ei razverninnuhes. Tem ne menee, on ellennettävä, čto tämän moine voina dolžen oli tuuva korennoit muutokset European položenijah da i ei vai European.

Nämien meždunarodnoin obstanovkan vuažnoloin muutoksien yhtevyös erähät vanhat formulat, kudamil myö pol'zuičimmokseh vie ei ammuj, - i kudamih äijät muga priviknittih - javno vanhettih i nygöj ollah nepri-menimoit. Pidäy andua täs ičel otč'otta, čtobi piästä grubolois ošibkois Europas složiudunuon uuvan poličeskoin položenijan otsenkas. On tiijos, naprimer, čto jäl'gimäizien erähien kuuloin aigah moizet ponjatijat, kui "agressija", "agressora"suadih uuzi konkretoi soderžanija, priobretit-tih uuzi smysla. Ei ole trudno dogadiekseh, čto nygöi myö emmä voi pol'zuijakseh nämil pon'atijoil sid že smyslas, kui, sanomma, 3-4 kuuda tuaksi päi. Nygöi, jesli paista, European velikoloih deržuavoih näh, Germanija on gosudarstvan položenijas, kudama stremihes teriämbäh voinan loppemizeh i mirah, a Anglija i Frantsija, kudamat egläi vie ratuidih agressijua vastah, ollah voinan jatkamizen puoles i miran zakl'učenijua vastah. Rolit, kui näjettä, vaihtutah.

Angliiskoin i frantsuskoin pravitel'stvo in popitkat opravdaija tämä oma uuzi pozitsija Pol'shal annettuloil objazatel'stvoil, razumeets'a, ollah javno nesostojatel'noit. Endizen Pol'shan vosstanovlenijah näh, kui on jogahizel ellennettävä, ei voi olla i paginua. Sentäh bessmislenno on nygöizen voinan jatkamine endizen pol'skoin gosudarstvan vosstanovlenijan flagan al. El-lendäjen tämän Anglijan i Frantsijan pravitel'stvat, odnako, ei tahtota voinan loppemista i miran vosstanovlenijua, a ečitäh uutta opravdanijua voinan jatkamista varoin Germanijua vastah.

Jäl'gimäizenä aigana Anglijan i Frantsijan prav'aščoit krugat opitah izobrazie iččie bortsoina rahvahien demokratičeskoloin pravoin puoles hitlerizmua vastah, pričem angliiskoi pravitel'stva objavii, čto budto kui sil

voinan tselinä Germanijua vastah on, ei enämbi ei go vähembi, kui "hitlerizman hävittämine". Polučaičeh muga, čto angliiskoit, a yhtes heijän ke i frantsuskoit, voinan storonnikat objavitih Germanijua vastah mi-liene vrode "ideologičeskoida voinua", kudama muistoittau endizie religioznoloi voinoi. Deistvitel'no, omah aigah religioznoit voinat eretikkoi i inovertsoi vastah oldih modas. Net, kui on tijos, tuodih ylen jygielöih rahvahan massoi varoin, posledstvijoih, rahvahien hoz'aistvennoioh razorenijah i kul'turnoih odičanijah. Ni midä muuda nämät voinat ei voidu i andua. No nämät voinat oldih srednevekov'jan aigah ei-go, nämih srednevekov'jan aigoih, religioznoloin voinoin, sueverijoin i kul'turnoin odičanijan aigoih vejetä mejdä uuvessah Anglijän i Frantsijan gospodstvužušoit klassat? Joga slučais, "ideologičeskoin" flagan al on nygöi zavodittu voina vie masštabua myöte i vie suurembien opasnostiloin ke European i kaiken muailman rahvahie varoin. No tämän moine voina ei imeiče iččie varoin ni mittyistä opravdanijua. Hitlerizman ideologijan, kui i kaiken moizen muun ideologičeskoin sisteman, voibi priznaija ili otritsaija, tämä on poliitičeskoloin vzgl'adoin dielo. No l'uboi ihmine ellendäy, čto ideologijua ei sua hävit-tiä väjel, ei sua hävittiä sidä voinal. Sentäh on ei vai bessmislenno, no i prestupno vediä tämän moista voinua, kui voina "hitlerizman hävit-tämizen"puoles, kudama peitähes "demokratijan"puoles bor'ban fal'sivoil flagal. V samom dele, ni kui ei sua sanuo bor'baksi demokratijan puoles moizie deistvijoii, kui kommunističeskoin partijan salbuamine Frantsijas, frantsuskoin parlamentan kommunističeskoloin deputatoin arestuiččemine ili poliitičeskoloin svobodoin pienendämine Anglijas, lievenemätöi natsionaln'oi gnjotta Indijas i m. i.

Ei-go ole jasno, čto nygöizen voinan tseli Europas ei ole siid, mih näh sanotah ofitsial'nolois vystuplenijois slušatel'oin leviedä krugua varoin Frantsijas i Anglijas, se on ei bor'bas demokratijan puoles, a mis-tahto muus, mih näh ei sanota nämät gospodat avonaizesti.

Anglo-frantsuskoin voinan deistvitel'noi pričinä Germanijua vastah ei ole siid, čto Anglija i Frantsija annettih sana budto kui vosstanovie n'oiendine Pol'sha i, konečno, ei siid, čto hyö rešittih budto kui ot-tua ičel demokratijan puoles bor'ban zaduačča. Anglijän i Frantsijan prav'aščoloil krugoil, razumeets'a, on toizet enämmäl deistvitel'noimmat motivat voinua varoin Germanijua vastah. Nämät motivat ei odnosiuuvuta mittyizeh-tahto ideologijan oblastih, a heijän, kui mogušestvennoloin kolonial'noloin deržuavoin, sugubo material'noloin interesoin sferah.

Britanskoi imperija, kudaman naselenija dostigaiččou 47 millionua, vladeiččou kolonijoil naselenijan ke 480 millionua hengie. Frantsijan kolo-

nial'noi imperija, kudaman naselenijat ei prevyšaiče 42 millionua, ohvatyvaiččou 70 millionua eläjiä frantsuskolois kolonijois. Nämil kolonijoi vladeiččemine, kudama andau vozmožnostin eksploatiruija sadoi millionoi ihmizie, on Anglijan i Frantsijan mirovoin gospodstvan osnovana. Varavo germanskoloin prit'azanijoin ies nämih kolonial'noloih vladenijoih – vot mis on Anglijan i Frantsijan nygöizen voinan podopleka Germanijua vastah, kudama ser'jozno vägeydi jäl'gimäizeh aigah Versal'skoin dogovororazvalan rezul'tatas. Mirovoin gospodstvan mänettämizen opaseniija diktuiččou Anglijan i Frantsijan prav'aščoloil krugoil voinan virittämizen politikku Germanijua vastah.

Takim obrazom, tämän voinan imperialističeskoi haraktera on nähtävis jogahizel, ken tahtou nähtä dieloloin tovellizen položenijan, ken ei salbua sil'mie faktoin ies.

Kaikes täs nägyy, kel pidäy tämä voina, kudamua vejetäh mirovoin gospodstvan periä. Konečno, ei rabočoil klassal. Nengoine voina ei uskalla nimidä rabočoil klassal, paiči verizie žertvoi i bedstvijoi.

Sen jäl'geh, suudikkua iče: muuttui vai ei muuttunut jäl'gimäizel aijal moizien pon'atijoin soderžaniija, kui "agressija", "agressora". Ei ole trudno nähtä, čto nämien sanoin upotrebleniija endizes smyslas, – se on, kui tämä oli jäl'gimäizeh rešitel'noih povorottah sah poličičeskolois otnošeni-jois Sovetskoin Sojuzan i Germanijan välil i suuren imperialistitseskoin voinan zavodiuvundah sah Europas, – voibi luadie vai putanitsan piälöjs neizbežno rubieu jahkimäh ošibočnoloih vyvodoih. Čtobi tädä ei sluččizih, meil ei sua dopustie nekritičeskoida otnošeniija niih endizih pon'atijoih, kudamat ollah neprimenimoit uuves meždunarodnois obstanovkas.

Nenga složijhes meždunarodnoi obstanovka jäl'gimäizel aijal.

Siirrymmä muutoksih, kudamat prozoidittih ičen Sovetskoin Sojuzan vnešn'ois položenijas. Muutokset täs prozoidittih ei pienet, no jesli sanuo glavnoih näh, to ei sua ei priznaija sledujušoida: blagodar'a oman mirnoin vnešn'oin politikan posledovatel'noil provedjonijal, meil udaiččih značitel'no vägevyttiä omat pozitsijat i Sovetskoin Sojuzan meždunarodnoi viessa (Pitkääigazet aplodishmentat).

Meijän otnošeniijat **Germanijan** ke, kui mie jo sanoin, kohettih korenim obrazom. Tä dielo razvivaiččih družestvennoijn otnošenijoin lüendämizen, praktičeskoin sotrudničestvan razvitijan i Germanijan poličičeskoin podderžkan linijua myöte sen stremlenijois mirah. Sovetskoin Sojuzan i Germanijan välil zakl'učittu dogovora nenapadenijah näh ob-

jazyvaiččou meidä neutralitettah Germanijan učastijan slučais voinas. Myö posledovatel'no provodimma tädä linijua, mil vouse ei protivoreči meijän voiskien vstuplenija endizen Pol'shan territorijal, kudama zavodi-ihes sent'abr'an 17 päivänä. Dostatočno on muistoittua, čto silloi že, sent'abr'an 17 päivänä, Sovetskoj pravitel'stva työndi kaikil gosudarstvoil, kudamien ke se imeiččöy diplomatičeskoit otnošenijat, spetsial'noin notan zajavlenijan ke sih näh, čto SSSR i ielleh päi rubieu provodimah neutralitetan politikkuva otnošenijas nijen ke. Kui on tiijos, *meijän voiskat vstupittih Pol'shan territorijal vai sen jäl'geh, konza Pol'skoi gosudarstva levii faktičeski loppi sušestvovanijan*. Jiähä neutral'noiksi moizih faktoih myö, razumeičeh, emmä voinut, sentäh kui näjen sobitv'oin rezul'tatas meijän edeh noustih meijän gosudarstvan bezopastnostin terävät voprosat. Sen lizäksi Sovetskoj pravitel'stva ei voinut ei lugiekseh iskl'učitel'noin položenijan ke, kudama sozdaiččih Zapadnoin Ukrainan i Zapadnoin Belorussijan vellellistä naselenijua varoin, kudama razvaliudunuos Pol'shas okažiihes hyllätyksi na proizvol sud'by.

Sen jäl'geh olluot sobitijat täyvelleh podtverdittih, čto uuvet sovetsko-germanskoit otnošenijat ollah postroitut vzaimnoloin interesoin lujal bazal. Krasnoin Armijan čuastiloin vstuplenijan jäl'geh endizen Pol'skoin gosudarstvan territorijal vzniknittih SSSR i Germanijan gosudarstvennoloin interesoin razgraničenijan ser'joznoit voprosat. Nämät voprosat oldih ter- vüh ureguliruidut vzaimnoida soglasijua myöte. Germano-sovetskoj do- govora družbah i granitsah näh SSSR-n i Germanijan välil, kudama oli zakl'učittu sent'abr'an lopul, luitti meijän otnošenijat Germanskoin gosudarstvan ke.

Germanijan otnošenijat toizien zapadno-europeiskoloin buržuaznoloin gosudarstvoin ke jäl'gimäizien kahtenkymmenen vuunen aigah opredel'ajdihes, enne kaikkie Germanijan stremlenijal murendua Versal'skoin dogovorana sidiet, kudaman tvortsoina oldih Anglija i Frantsija Amerikan Sojedinjonnoiloin štatoil aktivnoil učastijal. Tämä, loppu čotas, i toi nygöizeh voinah Europas.

Sovetskoin Sojuzan otnošenijat Germanijan ke stroittihes toizel osnoval, kudama ei imeiče ni midä obšoida voinan jäl'gizen Versal'skoin sisteman uvekovečenijan interesoin ke. Myö ajnos olimma sidä miel'dä, čto vägevä Germanija javljaičeh lujan miran neobhodimoina uslovijana Europas. Olis nagrettava duumaija, čto Germanijan voibi "prosto vyvedie strojas päi"i lykätä čotas. Deržuavat, kudamat hauvotah tädä glupoida i opasnoida mečtua, ei učityvaija Versaljan pečal'noida opittua, ei anneta ičel otč'ottua Germanijan kazvanuos moščis i ei ellennetä sidä, čto popitka

povtorie Versal' nygöizen meždunarodnoin obstanovkan olles, kudama juurineh otličaičeh 1914 vuuvun obstanovkas, – voibi loppiekseh heidä varoin krahal.

Myö neuklonno stremijmökseh otnošenijoin kohendamizeh Germanijan ke i kaikelleh privetstvuičimma ičen Germanijan tämän moista stremlenijua. Nygöi meijän otnošenijat Germanskoin gosudarstvan ke ollah postroitut družestvennoloin otnošenijoin bazal, valmehuol podderživaija Germanijan stremlenijoi mirah i yhtes senke, želanijal kaikelleh sodeistvuija sovetsko-germanskoloin hoz'aistvennoloin otnošenijoin razvitijal molembien gosudarstvoin keskenäizeh vygodah. Pidäy spetsial'no otmiettie, čto sovetsko-germanskolois otnošenijois prozoidinuot muutokset poličičeskois oblastis sozdaidih blagoprijatnoit predposilkat sovetsko-germanskoloin hoz'aistvennoloin otnošenijoin razvitijua varoin. Germanskoin delegatsijan jäl'gimäizet hoz'aistvennoit peregovorat Moskovas i täl momental mänijat sovetskoin hoz'aistvennoin delegatsijan peregovorat Germanijas valmistetah leviedä bazua tovaroborotan razvitijua varoin Sovetskoin Sojuzan i Germanijan välil.

Nygöi razrešikkua azettuo sobitijoih, kudamat neposredstvenno ollah sv'azannoit meijän voiskien vstuplenijan ke endizen Pol'skoin gosudarstvan territorijal. Miul ei ole neobhodimostie opisyvaija nämien sobitijoin mänyö. Kaikkeh täh näh podrobno kirjutettih meijän pečatis i työ, tovarišat deputatat, hyvin tiijättä faktičeskoin puolen. Sanon vai kaikis sušestvennoimbah näh.

Ei ole midä dokazivaija, čto pol'skoin gosudarstvan täyvellizen raspadan momental meijän pravitel'stva objazannoit oli *oijendua avun käjen Zapadnoin Ukrainan i Zapadnoin Belorussijan territorijal eläjil vellilöi – ukraintsoil i vellilöil – belorussoil*. Se muga i postuppi. (Burnoit pitkäaigaizet aplodismentat. Deputatat noustah sejomah i ustraivaijah ovatsija). Krasnoi Armija vstuppi nämih rajonoih ukrainskoin i belorusskoin naselenijan vseobšoin sočuvstvijan olles, kudama vastai meijän voiskie, kui omie osvoboditel'oi panskois gn'otas, pol'skoloin pomešikoin i kapitalistoin gn'otas.

Krasnoin Armijan bojevoin siirdymizen aigah näidä rajonoi myöte meijän voinskoloil čuastiloil oldih erähis sijois ser'joznoit stičkat pol'skoloin čuastiloin ke, a stalo bit', oldih i žertvat. Mittyizet oldih nämät žertvat, nägyy sledujušois. Belorusskoil frontal Krasnoin Armijan čuastilois, lugien načal'stvujuščoin i r'adovoin sostuavan, myö imeičimmä tapettuloi – 216 i ruanittuloi – 503, a kaikkiedah – 749. Ukrainskoil frontal myö imeičimmä tapetuloi načal'stvujuščois i r'adovois sostuavas – 491

i ruanittuloi – 1359, a kaikkiedah – 1850. Sledovatel’no, žertvoin obšoi količestva, kudamat mänetti Krasnoi Armija Zapadnoin Belorussijan i Zapadnoin Ukrainan territorijal, sostavl’ aiččou: tapettuloi – 737, ruanittuloi -1862, se on kaikkiedah - 2599 hengie. Midä kasaičeh meijän bojevoloj trofejoi Pol’šas, to net sostavl’ aijah enämbi 900 orudijua, enämbi 10 tuhatta pulemjottua, enämbi 300 tuhatta vintovkua, enämbi 150 millionua vintovočnoloi patronoi, läs 1 millionua artilleriiskoloi snar’adoi, 300 samol’ottah sah i m.i.

SSSR-1 siirdynyt territorija omie razmeroi myöte on suuren europeiskoin gosudarstvan territorijan suuruine. Muga, Zapadnoin Belorussijan territorija dostigaiččou 108 tuhatta kvadratnoida kilometrua, naselenijan ke 4 millionua 800 tuhatta hengie. Zapadnoin Ukrainan territorija sostavl’ aiččou 88 tuhatta kvadratnoida kilometrua, a sen naselenijan ke 8 millionua hengie. Takim obrazom, meil sijrdynyt Zapadnoin Ukrainan territorija yhtes Zapadnoin Belorussijan Territorijan ke sostavl’ aiččou 196 tuhatta kvadratnoida kilometrua, a sen naselenija läs 13 millionua hengie, kudamis ukraintsoi on enämbi 7 millionua, belorussoi – enämbi 3 millionua, pol’akkoj – enämbi 1 millionua, jeyreilöi – enämbi 1 millionua.

Nämien sobitijoin poličičeskoida značenijua on jygie pereotsenie. Kaj soobšenijat Zapadnois Ukrainas i Zapadnois Belorussijas päi svidetel’stvuijah sih näh, čto naselenija neopisujemoin ihastuksen ke vastai oman osvoboždenijan panskois gn’otas päi i palavasti privetstvuičči sovet-skoin vluastin uutta velikoida pobeđu (Pitkäaigazien aplodismentoin vzriva). Jäl’ gimäizinä päivinä männyöt vyborat Zapadnoin Ukrainan i Zapadnoin Belorussijan Narodnoloih Sobranijoih, kudamat tiä oldih enzi kerdua organizuidu vseobšoin, pr’amoin i ravnoin izbiratel’noin pravan osnoval, golosoin tainoin andamizen ke, ozutettih, čto po krajnej mere yheksä kymmenettä nämien oblastiloin naselenijua jo oldih ammui valmistetut yhtymistä varoin Sovetskoin Sojuzan ke. Nygöi jo kaikil meil izvestnoit Narodnoloin Sobranijoin rešenijat L’vovas i Belostokas svidetel’stvuijah narodnoloin izbrannikoin täydeh edinodušijah näh kaikis poličičeskolois voprosois.

Sijrrymmä meijän otnošenijoih **Pribaltijskoloin mualoin** ke. Kui on tiijos, i täs proizoidittih sušestvennoit muutokset.

Sovetskoin Sojuzan otnošenijoin osnovas **Estonijan, Latvijan i Litvan** ke ollah sootvetstvujuščoi mirnoit dogovorot, zakl’učitut 1920 vuodena. Nämie dogovoroi myöte Estonija, Latvija i Litva suadih samosto-

jatel'noi gosudarstvennoi sušestvovanija, pri čem kaiken männyön periodan aigah Sovetskoi Sojuza neizmenno provodii družestvennoida politikkua otnošenijas nämih uuvessah sozdaiduloih, pienih gosudarstvoih. Täs löydi oman viraženijan sovetskoin vluastin politikan korennoi otličija tsarskoin Rossijan politikas, kudama zverski ugnetaičči pienie rahvahie, kudama ei andanut heil mittyistä libo samostojatel'noin natsional'no-gosudarstvennoin razvitijan vozmožnostie i kudama jätti heil ei vähän jygielöj muistelemizie. Sleduiččou priznaija, čto družestvennoloin sovetsko-estonskoloin, sovetsko-latviiskoloin i sovetsko-litovskoloin otnošenijoin männyzien 20 vuuvien razvitijan opitta sozdaičči blagoprijatnoit predposilkat SSSR poliitičeskoloin i kaikkien toizien otnošenijoin ielleh lujendamista varoin pribaltijskoloin susiedoin ke. Tämä ozutettih i jäl'gimäizet diplomatičeskoit peregovorat Estonijan, Latvijan i Litvan predstavitel'oin ke, i net dogovorot, kudamat oldih podpisannoit Moskovas, nämien peregovoroin rezul'tattana.

Työ tiijättä, čto Sovetskoi Sojuza zakl'učči moizet vzaimopomoščin paktat Estonijan, Latvijan i Litvan ke, kudamat imeijah krupneišoi poliitičeskoï značeniija. Nämien paktain printsipal'noi osnova on yhtenmoine. Net ollah osnovannoit vzaimopomoščil Sovetskoin Sojuzan, – yhtel puolel, Estonijan, Latvijan i Litvan välil, toizel puolel, vkl'učajen i vojennoin avun toine toizel kenen-tahto nijen piäl napadenijan slučais. Nämien mualoin osoboin geografičeskoï položenijan periä, kudamat ollah omaluduizina podstupoina SSSR-n, osobenno Baltiiskoin meren puoles, nämät paktat predostavl'ajjah Sovetskoil Sojuzal vozmožnosti imeija vojenno-morskoit bazat i aerodromat Estonijan i Latvijan opredel'onnois punktois, a otnošenijas Litvah ustanavlivajjah yhtehine Sovetskoin Sojuzan ke litovskoin granitsan zašišaiččemine. Nämien sovetskoloin voienno-morskoloin bazoin i aerodromoin sozdaiččemine Estonijan, Latvijan i Litvan territorijal i krasno-armeiskoloin čuastiloin erähän količestvan viemine nämien bazoin i aerodromoin ohranua varoin obespečivajjah oboronan nadežnoi opora ei vai Sovetskoida Sojuzua varoin, no i iččie pribaltijskoloi gosudarstvoi varoin i, sil samal, sluužitah miran sohranenijan dielol, kudamas ollah zainteresovannoit mejän rahvahat.

Jäl'gimäizel aijal olluot diplomatičeskoit peregovorat Estonijan, Latvijan i Litvan ke ozutettih, čto mejän välil sušestvuiččou dostatočnoi doverija i nämien vojenno-morskoloin oboronitel'noloin meroïn osušestvimizen neobhodimostin nužnoi, ellendämine kui Sovetskoin Sojuzan interesois, muga i iče nämien gosudarstvoin interesois. Peregovorois täyvelleh vyjaviihes nijen učastnikoin stremleniija miran sohranenijah i bezopasnostin

obespečenijah mejjän rahvahie varoin, kudamat ollah zanjatoit mirnoil trudal. Kai tämä i obespečči peregovoroin uspešnoin loppemizen i paktoin vzaimopomoših näh zakl'uččimizen, kudamat imeijah vuažnoi istoričeskoï značeniija.

Ukažittuloin vzaimopomoščin *paktoin osoboi haraktera vouse ei označaiče mittyistä-tahto Sovetskoin Sojuzan vmešatel'stvua Estonijan, Latvijan i Litvan dieloloih*, kui tädä opitah izobrazie zagraničnoin pečatin erähät ohranat. Naprotiv, kai nämät vzaimopomoščin paktat lujah ogovari-vaijah nijen podpiššinuuzien gosudarstvoin suverenitetan koskemattomus i nevmešatel'stvan printsippa toizen gosudarstvan dieloloih. Nämät paktat ishoditah toizen puolen gosudarstvennoin, sotsial'noin i ekonomičeskoin strukturan vzaimnois uvaženijas i dolžny luittua mirnoin dobrososedskoin sotrudničestvan osnovua mejjän rahvahien välil. Myo olemma zakl'učittuloin paktoin i čestnoin i punktual'noin elokseh viemizen puoles täyven vzaimnostin uslovijoil i zajavl'aičemma, čto boltovn'a Pribaltijskoloin mualoin sovetizatsijah näh on vygodnoi vai mejjän obšoloil vragoïl i kaikil antisovetskoloïl provokatoroïl.

Političeskoloin otnošenijoin dostignitun kohenemizen osnoval Estonijan, Latvijan i Litvan ke, Sovetskoi Sojuza lähti leviel'di vastah näjen gosudarsvoin hoz'aistvennoloïl nuždoïl, zakl'uččien sootvetstvujušoit torgovoit soglašeniijat. Nämien hoz'aistvennoloin i soglašeniijoin yhtevyös, tovaro-oborotta Pribaltijskoloin mualoin ke suureni äjjäh kerdah i imeiččöy blagoprijatnoin perspektivan iellehpäihistä kazvuo varoin. Uslovijois, konza kaikkien europeiskoloin mualoin torgovl'a, siid luvus i neutral'noloin gosudarstvoin, pereživaiččou gromadnoloi zatrudnenijoi, nämät ekonomičeskoit soglašeniijat Estonijan, Latvijan i Litvan ke imeijah nijdä varoin ylen suuri položitel'noi značeniija.

Takim obrazom, lähendymine, proizoidinut Estonijan, Latvijan i Litvan välil, rubieu sodeistvuimah mejjän Pribaltiiskoloin susiedoin sel'skoin hoz'aistvan, promišlennostin, transportan i voobše narodnoin blagosostojanijan raviemmal podjomal.

Sovetskoin politikan printsipat otnošenijas pienih mualoïh osoboin väen ke ollah prodemonstriruidut dogovorän primieral Vil'no linnan i Vilenskoin oblastin andamizeh näh litovskoïl respublikal. Tämän yhtevyös Litovskoi gosudarstva, kus on naselenijua kaksi puolen ke millionua hengie, značitel'no suurendau oman territorijan, suurendau tuhannel hengel oman naselenijan i suau Vil'no linnan, kudaman eläjien lugu on počti kahta kerdua suurembi nygöizen litonskoin stolitsan naselenijua. Sovetskoi Sojuza lähti Vil'non peredačah litovskoïl respublikal ei

sen periä, čto siid on suurin čuasti litzovskoida naselenijua. Ei, Vil'nos suurimman čuastin sostavl'aiččou ei litovskoj naselenija. Sovetskoi pravitel'stva lugihe senke, čto Vil'no, kudaman Pol'sa oli vägeh eroittanut Litvas, dolžen prinadležie Litval, kui sen moine linna, kudaman ke on sivottu, yhtel puolel, litovskoin gosudarstvan istoričeskoi männyt aiga, a, toizel – litovskoin rahvahan natsional'noit čajanijat. Zagraničnois pečatis ukazivaiččih, čto muailman istorijas ei ollut vie moista sudarstva sobstvennoida vol'ua myöte andais pienel gosudarstval moizen suuren linnan. Sidä jarkoimbah tämä Sovetskoin gosudarstvan akta demonstriruiččou sen dobroida vol'ua.

Osobois položenijas ollah mejän otnošenijat **Finl'andijan** ke. Tämä ob'jasn'aičeh, glavnym obrazom, sil, čto Finl'andijas enämmäl skazivaijahes kaiken moizet vnešn'oit vlijanijat kolmanzien deržuavoin puoles. Bespristrastnoit ihmizet dolžni, odnako, priznaja, čto net že Sovetskoin Sojuzan i, osobenno, Leningradan bezopasnostin obespečenijan voprosat, kudamat oldih peregovorois Estonijan ke, ollah i peregovorois Finl'andijan ke. Voibi sanuo, čto erähäs otnošenijas bezopasnostin voprosat Sovetskoida Sojuzua varoin tiä ollah daže terävenmät, sentäh kui glavnoi, Moskovon jäl'geh, Sovetskoin gosudarstvan linna – *Leningrad on kaikkiedah 32 kilometran piäs Finl'andijan granitsas*¹ Tämä znuuččiu, čto Leningrad on toizen gosudarstvan granitsas päi lyhemmän matkan piäs mi lendäy artillerijskoida ammundua varoin sovremennolois dal'neboinlolois orudoijois. Toizel puolel, *morskoit podstupat Leningradah muga že značitel'nois miäräs zavisitah siid – vraždebnoin vai družestvennoin pozitsijan otnošenijas Sovetskoih Sojuzah zanimaiččou Finl'andija*, kudama kuuluu Finskoin lahten rannikon kai severnoi čuasti i kai suaret Finskoin lahten tsentral'noida čuastie pitkin.

Lugeudujen moizen položenijan ke, a muga že Europas roinnuon obstanovkan ke, voibi rassčityvaija, čto Finl'andijan puoles roihe projavl'aidu dolžnoi ellendämine.

Mil osnovyvaidihe Sovetskoin Sojuzan otnošenijat Finl'andijan ke kaikkien nämien vuozien aigana? On tiijos, čto nämien otnošenojn osnovana on 1920 vuuven mirnoi dogovora mejän dogovoroin tiippua myöte toizien mejän baltijskoloin susiedoin ke. Sovetskoi Sojuza omal svobodnoil voleizjavlenijal obespečči Finl'andijan samostojatel'noin i nezavisimoin sušestvovanijan. Ei voi olla somnenijua, čto vai Sovetskoi pravi-

¹Mugai toizeh suundah, kedä kudaigi varuau

tel'stva, kudama priznaiččou natsional'nostiloin svobodnoin razvitijan printsipan, sai lähtie täh askeleh. Pidäy sanuo, čto ni mittyjne pravitel'stva Rossijas, paiči Sovetskoida, ei voi dopustie nezavisimoin Finl'andijan sušestvovanijua juuri Leningradan vorotoin luo. Täh näh krasnorečivo sanou opitta Kerenskoin-Tseretelin "demokratičeskoin"pravitel'stvan ke, sanomatta jo kn'az'an "L'vovan-Miljukovan"pravitel'stvah näh i, sidä enämmäl, tsarskoih pravitel'stvah näh. Ei ole somnenijua, čto tämä vuažnoi obstojatel'stva vois sluužie hyvänä predposilkana sovetsko-finskoloin otnošenijoin kohenemista varoin, kudamis, kui nägyy, Finl'andija on ei vähemmän zainteresovanoi, kui Sovetskoi Sojuza.

Sovetsko-finskoit peregovorat zavodittihes ei ammui, mejjän initsiativua myöte. Mi on nämien peregovoroin predmettana? ei ole trudno el-lendiä, čto nygöizes meždunarodnois obstanovkas, konza European tsentras razvertyvaičeh voina krupne'šoloin gosudarstvoin välil, kudama on črevatoi suuril vuottamattomuksil i opasnostiloil kaikkie europeiskoloi gosudarstvoin varoin, – Sovetskoi Sojuza ei vai imeiččöy pravan, no i on ob'azan prinimaimah ser'joznoit merat oman bezopasnostin luendamista varoin. Tämän yhtevyös on estestvenno, čto Sovetskoi pravitel'stva projavl'aiččou osoboida zabottua Finskoih lahteh näh, kudama on meri podstupana Leningradah, a muga že sih kuivan muan granitsah näh, kudama on mittyizen-tahto 30 kilometran piäs Leningradas. Mie muistoit-tan, čto Leningradan naselenija dostigni kolme puolen ke millionua, mi počti on ravnoi kaiken Finl'andijan naselenijal, kudama nasčitivaiččou 3 millionua 650 tuhatta eläjiä (Zualas vesselä oživlenija). Jedva li on osnovanija azettuo niih nebylitsoih, kudamie rasprostranjaiččou zagraničnoi pressa Sovetskoin Sojuzan predloženijoih näh peregovorois Finl'andijan ke. *Yhtet utverždaijah, čto SSSR "triebuiččou"ičel Vipuri (Vyborg) linnua i Ladožskoin järven severnoida čuastie. Sanomma omas puoles, čto tämä on puhtas vymysla i kielastus. Toizet utverždaijah, čto SSSR "triebuiččou"sil Alandskoloin suarien andamista. Tämä on moine že vymysla i kielastus.*² Boltaijah vie mittyizih-lienöy pretenzijoih näh, kudamat jakobi on Sovetskoi Sojuzal otnošenijas Švetsijah i Norvegijah. No tämä bespardonnoi kielastus prosto ei zasluživaiče oproverženijua. (*Obšoi nagro.*) Na samom dele mejjän prešloženiijat peregovorois Finl'andijan ke ollah maksimal'no skromnoit i ograničivaijahes sil minimal, ilmai kudamua on nevozmožno obespeččie SSSR bezopasnosti i naluadie družeskoloi otnošenijoi Finl'andijan ke.

²SSSR hyökkäi Finl'andijah 30 päiviä tämän paginan jälgeh. Luba sih oli kirjutettu kaksi kuudu ajembi SSSR:n - Germanijan dogovorin sekretnoih protokollah.

Myö zavodijmma peregovorat Fin'andijan predstavitel'oin ke, midä varoin Fin'andskoi pravitel'stva komandiruičči Moskovah g.g. Paasikiven i Tanneran predloženijoin ke zakl'uččie sovetško-finskoj-vzaimopomoščin pakta, primerno, mejän vzaimopomoščin paktoin tiippua myöte toizien Pribaltijskoloin gosudarstvoin ke. Poskol'ku, odnako, Fin'andskoi pravitel'stva zajavii meil, čto tämän moizen paktan zakl'učenija protivoreččis sen zaimitul absol'utnoin neitralitetan pozitsijal, myö emmä ruvennut nastaivaimah mejän predloženijal. Myö predložiiimma silloi siirdyö konkretnoloih voprossoih, kudamis myö olemma zainteresovanoit SSSR bezopasnostin obespečenijan kačonda točkal päi i v osobennosti Leningradan bezopasnostin, kui meren puolel Finskois lahtes, muga i mual päi, vvidu pograničnoin linijan čezmernoida lähil olemista Leningradas. Myö predložiiimma dogovoriekseh sih näh, čtobi eistiä severah Leningradas päi erähien kymmenien kilometroin piäh sovetško-finskoida granitsua Karel'skoil perešejkal. Tämän vaihtoksi myö predložijmma andua Fin'andijal čuastin Sovetskoin Karelijan territorijua, kudama on enämbi kahta kerdua suurembi territorijua, kudaman andau Fin'andija Sovetskoil Sojuzal. Myö predložiiimma muga že dogovoriekseh sih näh, čtobi Fin'andija sdaiččis meil arendah opredelennoiksp srokaksi ei suuren učaskan omua territorijua Finskoih lahteh piäzendä rajonoas, čtobi myö voizimma sie organizuija vojenno-morskoin bazan. Sovetskoin vojenno-morskoin bazan naličijal Finskoih lahteh južnoin piäzyn luona, a imenno Baltijskois portas, kui tämä on obuslovl'aidu vzaimopomoščin sovetško-estonskoil paktal, vojenno-morskoin bazan sozdaiččemine Finskoih lahteh severnoin piäzyn luona vois täyvelleh obespeččie Finskoin-lahten bezopasnostin vraždebnoi pokušenijoi vastah toizien gosudarstvoin puoles. Myö emmä somnevaiččeij siid, čto tämän moizen bazan sozdaiččemine sootvetsvuiččou ei vai Sovetskoin Sojuzan interesoil, no i Fin'andijan bezopasnostil. Toizet mejän predloženijat i, v častnosti, mejän predloženija Finskois lahtes erähien suarien territorijan vaihtamizeh näh, muga že čuastin niemilöjn. Ribačii i Srednii vaihtamizeh näh kahta kerdua suurembah razmerua myöte Sovetskoin Karelijan territorijah, nähtävästi, ei vstrečaija vozraženijoi fin'andskoin pravitel'stvan puoles. Raznoglasijat erähie mejän predloženijoi myöte vie ei olla preodoleidu, a täs otnošenijas Fin'andijan luaitut ustupkat, primieraksi, territorijan častičnoi ustupka Karel'skoil perešejkal, javno ei dostigaija tselie.

Myö luaijmma, ielleh, riävyn uuzie askelie Fin'andijal vastah. Myö sanoimma, čto, jesli roitah priimitty mejän osnovnoit predloženijat, myö olemma valmehet ottamah mejän vozraženijat Alandskoloin suariloin

vooruženijua vastah, midä jo ammui nastaivaiččou finl'andskoj pravitel'stva. Myö ogovoriimma, čto myö heitämmä omat vozraženijat Alandskoloin suariloin vooruženijua vastah uslovijal, čto ukažitut vooruženijat ruvetah provodimahes ičen Finl'andijan natsional'noloil vägiloil i čto näis vooruženijois kolmannet muat ei ruveta priimimäh ni mittyistä učastijua, poskol'ku i SSSR ei učastvuiče niis. Myö predložijmma muga že Finl'andijal provedie kaikel sovetsko-finskoil granitsal Karel'skoil perešekjal ukrepl'onnoloin rajonoin razoruženijan, mi dolžen tselikom sootvetstvuija Finl'andijan interesoil. Myö virazijmma, ielleh, želanijan vägevyvttiä sovetsko-finskoida nenapadenijan paktua dopolnitel'noloil vzaimnoloin garan'oil. Jäl'gimäj, poličičeskoloin sovetsko-finskoloin otnošenijoin lujendamine, nesommenno, olis prekrasnoina bazana i hoz'aistvennoloin otnošenijoin ravieda podjemua varoin meijän mualoin välil.

Takim obrazom, myö olemma valmehet lähtie Finl'andijal vastah niis voprosois, kudamis se on osobenno zainteresovannoi.

Kaiken tämän jäl'geh myö emmä duumaiče, čtobi Finl'andijan puoles ruvettais eččimäh povodua predpolagajemoin soglašenijan srivua varoin. Tämä ei sootvetstvuiččis družestvennoloin sovetsko-finskoloin otnošenijoin politikal i, konečno, tuos ser'joznoin ušerban Finl'andijal.

Myö olemma uverennoit, čto rukovod'ašoit finl'andskoit krugat pravil'no ellennetäh sovetsko-finskoloin družestvennoloin otnošenijoin lujendamizen značenija i finl'andskoit dejatel'at ei andauvuta mittyizelätahto antisovetskoil davlenijal i podstrekatel'stval kenen-tahto puoles.

Mie dolžen, odnako, soobšie, čto daže Amerikan Sojedinjonoloin Štatoin prezidenta löydi umestnoiksi vmešajakseh näjh voprossoih, mi on jugie soglasuija amerikanskoin neitralitetan politikan ke. Omas poslanijas okt'abr'an 12 päivänä tov. Kalininan, Verhovnoin Sovietan Prezidiuman Predseduateljan nimel, g. Ruzvel't virazi nadeždan druželjubnoloin i mirnoloin otnošenijoin sohranenijah i razvitijah SSSR i Finl'andijan välil. Voibi duumaija čto Amerikan Sojedinjonoloin Štatoil paremmin obstoitah dielot, sanomma, Filippinoin ke ili ku Kuban ke, kudamat ammui triebuijah SŠA-s svobodua i nezavisimostie, i ei voija niidä suaha, kui Sovetskoil Sojuzal Finl'andijan ke, kudama ammui jo sai Sovetskois Sojuzas i gosudarstvennoin nezavisimostin.

G. Ruzvel'tan poslaniyah tov. Kalinin otvietti täh luaduh:

Luven umestnoiksi muistoittua Teil, gospodina prezidenta, čto Finl'andskoin respublikan gosudarstvennoi nezavisimosti oli priznaidu Sovetskoin pravitel'stvan svobodnoil voleizjavlenijal 1917 vuuven dekabr'an 31 päivänä čto Finl'andijan

suverenitetta on obespečittu sen tuaksi mirnoil dogovorol RSFSR i Finl'andijan välil 1920 vuuven okt'abr'an 14 päivänä. Ozutettuloil Sovetskoin pravitel'stvan aktoil oldih opredel'aidu vzaimootnošenijoin osnovnoit printsipat Sovetskoin Sojuzan i Finl'andijan välil. Sootvetstvijas nämien printsipoin ke männäh i nygöizet peregovorat Sovetskoin pravitel'stvan i Finl'andijan pravitel'stvan välil. Vopreki tendentsioznoloi versijoil, kudamie rasprostran'ajjah krugat, očevidno, nezainteresovannoit europeiskois miras, mainittuloin peregovoroin edinstvennoina tselinä on vzaimootnošenijoin luendamine Sovetskoin Sojuzan i Finl'andijan välil i molembien mualoin družestvennoin sotrudničestvan lujendamine Sovetskoin Sojuzan i Finl'andijan bezopasnostin obespečeni-
jan dielos".

SSSR Verhovnoin Sovietan Prezidiuman Predseduateljan tämän moizen otvietan jäl'geh pidäy olla soveršenno ellennettävä, čto, dobroin vol'an naličijal, Finl'andskoi pravitel'stva lähtöy vastah mejjän minimal'noloil predloženiijoil, kudamat ei vai ei protivorečita Finl'andijan natsional'noloil i gosudarstvennoloil interesoil, no lujennetah sen vnešn'oida bezopasnostie i sozdajjah levie baza poličičeskoloin i hoz'aistvennoloin otnošenijoin iellehpäihistä leviedä razvitijua ovaroin mejjän mualoin välil.

Eräs sana peregovoroih näh **Turtsijan** ke.

Nämien peregovoroin sušestvah näh kir'jutetah granitsan tagana kaiken moista nebilitsua. Yhtet utverždajjah, čto SSSR budto kui triebuičči Ardagan i Karsa rajonoin andamista. Sanomma omas puoles, čto tämä on splošnoi vimysla i kielastus. Toizet utverždajjah, čto triebuičči budto kui Montres, zakl'učitun meždunarodnoin konventsijan muuttamista i preimušestvennoloi pravoil varoin voprosas salmiloih näh. Tämä Tože on vimisla i kielastus. Na samom dele pagina mäni Mustan meren rajonoil i salmiloil ograničennoin vzaimopomoščin kaksipuolizen paktan zakl'učenijah näh. SSSR lugi, čto moizen paktan zakl'učenija ei voi nos-tattua sidä deistvijoih, kudamat voidais vediä se voožužennoih konfliktah germanijan ke, tämä enzimäizeksi, i čto SSSR dolžen imeija garantijan, čto voinan ugrozan slučais Turtsija ei laske ei Mustan meren deržuavoin vojennoloi korabliloi Bosforan kauti Mustal merel, tämä — toizeksi. Turtsija otklonii molemmat nämät SSSR ogovorkat i sil luadi nevozmožnoiksi paktan zakl'učimizen.

Sovetsko-turetskoit peregovorat ei tuodu paktan zakl'učenijah, no net avutettih vijasnie ili, po krainei mere, prošupaija riädy meidä intere-sujutsoloi poliitičeskoloi voprossoj. Sovremennois meždunarodnois ob-stanovkas on osobenno važno tiediä gosudarstvoin istinnoi litsa i poli-tikka, otnošenijat kudamien ke imeijah serjoznoi značenija. Turtsijan poli-tikas meil äijäl rodih nygöi jasnommaks, kui moskovskoloin peregov-oroin rezul'tatas, muga i turetskoin pravitel'stvan jäl'gimäizien vnešne-političeskoloin aktoin rezul'tatas.

Kui on tiijos, Turtsijan pravitel'stva preodpočitaičči siduo oman sud'ban europeiskjeloin deržuavoin opredel'onnoin gruppirovkan ke, ku-damat učastvuijah voinas. Se zakl'učči vzaimopomoščin paktan Anglijan i Frantsijan ke, kudamat jo kaksi kuuda vejetäh voinea Germanijua vas-tah. Sil samal Turtsija lopullizesti lykkäj ostarožnoin neitralitetan poli-tikan i vstuppi razvertnvaiččiudujan europeiskoin voinan orbitah. Täl ollah ylen dovol'noit kui Anglijas, muga i Frantsijas, kudamat tahtotah enämbi neitral'noloi mualoi vovlekkie omah voinan sferah. Ei-go žiälöiče täh näh Turtsija – arbailemah emmä rubie. (Oživlenija zualas.) Meil tulou vai ot-miettie nämät uuvet momentat meijän susiedan-vnešn'ois politikas i vni-matel'no sledie sobitijoin razvitijua.

Esli Turtsija izvestnoih stepenih sah nygöi sidoi ičel käet i kaldavuj riskovannoih sidä varoin yhten vojujuščolois puolis podderžkah, to, nähtävästi, Turetskoi pravitel'stva soznaiččou otvetstvennostin, kudaman se täl otti ičen piäl. No tämä ei ole se vnešn'oi politikka, kudamal sleduiččou Sovetskoi Sojuza i blagodar'a kudamua Sovetskoj Sojuza jo obespečči ei vähän vnešne-političeskoloi uspehoj. Sovetskoj Sojuza predpočitaiččou i ielleh päi jattiä ičel käet svobodnoloiksi, posledova-tel'no provedie omua neitralitetan politikkuu i ei vai ei sodeistvuija voinan virittäimizel, a sodeistvuija olijain stremlenijoin luendamizel mi-ran vosstanovlenijal. Myö olemma uverennoit siid, čto miran politikka, kudamua neuklonno provodiu SSSR, imeiččöy i ielleh päi parahat per-spektivat. Täädä politikkuu myö rubiemma provodimah i Mustan meren rajonas uverennostin ke, čto täyvelleh obespečimma sen dolžnoin prove-denijan, kui täädä triebuijah Sovetskoin Sojuzan i sil družestvennoloin gosudarstvoin interesat. (Aplodishmentat.)

Nygöi otnošenijoih **Japonijah** näh ke.

Jäl'gimäizeh aigah sovetsko-japonskolais otnošenijos on izvestnoi ko-henemine. Tämä kohenemine namiettihes ei ammuizes Moskovskois

soglašenijas sah, kudaman rezul'tattana oli likvidiruidu izvestnoi konflikta mongolo-mančžurskoil granitsal.

Erähien kuuloin aigah, tarkembah sanoen maija, ijun'a, ijul'a, augusta kuuloin aijas i sent'abr'an puolivälih sah, Nomanhanskois rajonas, kudama primikaiččou mongolo-mančžurskoih granitsah, mändih vojennoit deistvijat japono-mančžurskoloin i sovetsko-mongol'skoloin voiskien učastijan ke. Bojevolois deistvijois tämän periodan aigana učastvuidih kai oružijan rodut, vkl'učajen aviatsijan i jygien artillerijan, a bojut toiči primittih ylen krovoprolitnoi haraktera. Ni kel nenužnoi konflikta vizovi ei pienet žertvat mejjän puolel, no nämät žertvat oldih äijä kerdua suuremmat japono-mančžurskoil puolel. Jäl'gimäj, Japonija obrattiihes mejjän puoleh predloženijan ke likvidiruija konflikta, i myö ohotno lähtimmä japonskoil pravitel'stval vastah.

Kui on tijos, konfliktan vizovi Japonijan stremlenija prisvoie čuasti Mongol'skoin Narodnoin Respublikan territorijua i tämän kauti vägeh muuttua omaksi pol'zaksi mongolo-mančžurskoi granitsa. Nengoine yksipuoline metoda dolžen oli suaha rišitel'noin otporan i ozutti vie kerran oman täyven nesostojatel'nostin, konza dielo kasaičeh Sovetskoida Sojuzua i sen sojuznikkoj. Jesli Pol'shan zlopolučnoil primieral oli ei ammui prodemonstriruidu, kui huogehet toiči ollah vzaimopomoščin paktat, kudamat podpišittih Europan erähät velikoit deržuavat (nagro), to i mongolo-mančžurskoil granitsal oli prodemonstriruidu sovsem toista. Tiä oli prodemonstriruidu vzaimopomoščin paktoin značenija, kudamien al on Sovetskoin Sojuzan podpisi. (Burnoit, hätken vaikastumattomat aplodismentat).

Midä tulou ukazannoih konfliktah, to sovetsko-japonskoin soglašenijan rezul'tatas, kudama on zakl'učittu sent'abr'an 16 päivänä Moskovas, se oli likvidiruidu i mira oli täyvelleh vosstanovl'aidu mongolo-mančžurskoil granitsal. Sil samal oli luaittu enzimäjne askel sovetsko-japonskoloin otnošenijoin kohenemizeh.

Očeredis on smešannoin pograničnoin komissijan obrazuiččemine sovetsko-mongol'skoin i japono-mančžurskoin puolien predstavitel'ois. Täl komissijal predstoiu kaččuo erähät spornoit pograničnoit voprosat. Voibi ei somnevaijakseh, čto jesli dobroj vol'a roih projavl'aidu ei vai mejjän puolel päi, to pograničnoloin voprosain delovoin kaččomizen metoda andau položitel'noit rezul'tatat.

Paiči tädä, vijasniihes vozmožnosti pristuppie peregovoroih sovetsko-japonskoin torgovl'an voprossoih näh. Ei sua ei priznaija, čto sovetsko-japonskoin tovaro-oborotan razvitija sootvetstvuiččou molembien gosu-

darstvoin interesoil.

Takim obrazom, myö imeičemmä osnovanijat sanuo mejän otnoplenijoin Japonijan ke nametivšoih kohenemizeh näh. Nygöi on jygie suudie mittyizes miäräs voibi rassčityvaija tämän tendentsijan ravieh razvitijah. Meil vie ei udainuhes vyjasnie, kui ser'jozno on valmistettu počva tädä varoin japonskolois, krugois. Omas puoles päi dolžen sanuo, čto myö položitel'no otnosimmokseh tämän luadujzih japonskoloih predloženijoih, podhodien niih osnovnoin mejän poličičeskoin pozitsijan i miran interesois zabatan kačonda točkas päi.

Jäl'gimäj, erähie sanoi **vojennoih kontrabandah** näh i oružijan viemizeh näh neutral'nolois mualois päi vojuiččijoih mualoih.

Näminä päivinä oli opublikuidu Sovetskoin pravitel'stvan nota otvitetaksi Anglijan notoih sent'abr'an 6 i 11 päivil. Meijän notas on izložittu SSSR mnenija vojennoin kontrabandan voprossoih i on ukažittu, čto Sovetskoi pravitel'stva ei voi pričislie voiennoih kontrabandah pitaniman produktoi, toplivua mirnoida naselenijua varoin i sobien predmiettoj, čto massovoin potreblenijan predmietoin tuomizen kiel'dämine – znu-aččiu obreččie lapsie, naizie, starikkoj, voimattomie bedstvijoih i näl'gäh kuolemizeh. Sovetskoi pravitel'stva ukazivaiččou notas, čto tämän moizet voprosat ei voija olla yksipuolizen rešenijan predmiettana, kui tämän luadi Anglija, a dolžny olla rešitty deržuavoin obšois soglasijas. Myö rassčitivaičemma, čto neutral'noit muat, a muga že Anglijan i Frantsijan obšestvennoi mnenija priznajah mejän pozitsijan pravil'nosti i priimitäh merat sih čtobi voina vojuiččijoin mualoin armijoin välis ei oliis muutettu vainaksi lapsie, naizie, starikkoloi i voimattomie vastah. Joga slučais mejän mua, kui neutral'noi mua, kudama ei ole zainteresovannoi voinan virittämizes, priimiy kai merat sih, čtobi luadie voina vähemmäl razrušitel'noiksi, oslabie se i uskorie sen loppemine miran interesois.

Nengoman perspektivan mugah amerikanskoin pravitel'stvan rešenija kiel'dämizen (embargo) otmenindah näh oružijan vedämizeh vojuiččijoih mualoih vizivaiččou zakonnoit somnenijat. Edva li voibi olla somnenija, čto tämä rešenija rubieu imeimäh omana rezul'tattana ei voinan oslablenijan i ei voinan lopun lähendämizen, a naoborot - voinan vägevyttämizen, terävöittäminen i jatkamisen. Konečno, tämän moine rešenija voi obespeččie korgiet barišat amerikanskoida voiennoida promnšlennostie varoin. No vot voprossa: voibi-go tämä obstojatel'stva sluužie embargon otmenimizen opravdanijana Amerikas päi oružijan vedämizeh? Jasno,

čto ei voi.

Tämän moine on nygöi meždunarodnoi obstanovka. Tämän moizet ollah Sovetskoin Sojuzan vnešn'oin politikan osnovat. (Burnoit, hätken vaikastumattomat aplodismentat, kudamat muututah ovatsijaksi. Kaj deputatit noustah sejmah.)